

Klagenævnet for vidtgående specialundervisning

Årsrapport oktober 2005

**Gennemgang af
klagesager over
vidtgående specialundervisning
skoleåret 2004-05**

1. Indledning	3
2. Nærmere om Klagenævnets virksomhed	4
2.1 K-meddelelser	4
2.2 Forældrefremmøde	4
2.3 Opsættende virkning	5
2.4 Klagenævnets sammensætning	5
3. De væsentligste problemstillinger i klagesagerne 2004-2005	5
3.1 Høringsfasen	5
3.2 Andre aspekter af forældrenes klager	6
3.3 Heldagstilbud	6
3.4 Betaling af ophold på specialefterskoler	7
3.5 Beslutning om foranstaltning	7
3.6 Enkeltmandsundervisning	7
4. Udfaldet af klagesagerne i skoleåret 2004- 2005	7
4.1 Klager, regionalt fordelt på henvisning og foranstaltning	8
4.2 Vidtgående specialundervisnings elever og klager, regionalt fordelt	10
4.3 Klager fordelt på klassetrin	12
4.4 Klager fordelt på elevernes handicap	13
4.5 Klager fordelt efter procedure	15
4.6 Udfald af klager fordelt efter henvisning og foranstaltning	17
4.7 Klagernes fordeling på organisationsformer	18
4.8 Sammenhæng mellem amternes undervisningstilbud og forældrenes ønsker	19
4.9 Overvejende tilfredshed blandt forældrene	21
4.10 Sagsbehandlingstiden	21

Bilag 1: Oversigt over klagesager i skoleåret 2004-2005, opgjort marts 2005

1. Indledning

Denne rapport fra Klagenævnet for vidtgående specialundervisning er den tredje om nævnets virksomhed. Rapporten omhandler knap 200 klager fra skoleåret 2004-05 indgivet af forældre til Klagenævnet.

Klagenævnet har i medfør af folkeskoleloven § 51, stk. 3 og 6 hjemmel til at træffe afgørelse i klager fra forældre over vidtgående specialundervisning.

Mere præcist at behandle klager over:

- Kommunalbestyrelsens afgørelse om henvisning, afslag på eller tilbagekaldelse af henvisning til vidtgående specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, jf. folkeskolelovens § 21, stk. 1 og § 20, stk. 2.
- Amtsrådets, for Københavns og Frederiksberg Kommune Amtsafdelingen, afgørelse om det nærmere indhold af den vidtgående specialundervisning, jf. folkeskolelovens § 21, stk. 3.
- Sagsbehandlingen i de kommunale og amtskommunale forvaltninger. Klagenævnet har i medfør af forvaltningsretlige regler kompetencen til at udtale sig om sagsbehandlingen, hvor der sammen med klagen over skoletilbuddet *tillige* er klaget over denne. Hvis der alene klages over sagsbehandlingen, henviser nævnet forældrene til at klage til Folketingets Ombudsmand eller de kommunale tilsynsmyndigheder.

Med ændringen af folkeskoleloven den 1. august 2000 fik kommunerne kompetencen til at afgøre, hvorvidt en elevs særlige undervisningsbehov kan tilgodeses inden for rammerne af den almindelige specialundervisning (folkeskolelovens § 20, stk. 1), eller om der er behov for at henvise eleven til vidtgående specialundervisning ved amtets foranstaltning (folkeskolelovens § 20, stk. 2). De kommunale og amtskommunale beslutninger skal foregå i dialog med forældrene.

Med denne lovændring blev kredsen af klageberettigede begrænset til forældrene, og samtidig blev Klagenævnet for vidtgående specialundervisning oprettet. Frem til 1. august 2000 havde alle involverede parter, herunder de lokale myndigheder, adgang til at klage over afgørelser om vidtgående specialundervisning. Klagerne blev afgjort af Undervisningsministeriet, som årligt modtog 350-400 sager.

Klagenævnet er en af Undervisningsministeriet uafhængig klageinstans, der består af en formand og tre faste medlemmer, der udpeges af ministeren efter indstilling fra Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening og De Samvirkende invalideorganisationer. De tre medlemmer har en politisk baggrund. De to førstnævnte udpeger særlig pædagogisk sagkyndige til hvert møde. Med kommunalreformen udvides klagenævnets sammensætning.

Til Klagenævnet er tilknyttet et sekretariat, som udarbejder indstillinger til nævnet. Sekretariatsfunktionen varetages af Undervisningsministeriet.

Det nuværende lovgrundlag for Klagenævnets arbejde findes i lovebekendtgørelse nr. 393 af 26. maj 2005. Reglerne for den nærmere tilrettelæggelse af specialundervisningen findes i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 896 af 22. september 2000 samt vejledning af 6. december 2002, der gælder frem til 31. december 2006.

Reglerne for Klagenævnets virksomhed fremgår af Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 645 af 28. juni 2001 om Forretningsorden for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning.

Klagenævnets årsrapport indeholder dels en kvantitativ gennemgang af sagerne og dels en konkretisering af de specielle og generelle problemstillinger, som har kunnet udledes af klagesagerne. Nogle af disse problemstillinger findes også beskrevet i Klagenævnets såkaldte K-meddelelser, jf. pkt. 2.1.

2. Nærmere om Klagenævnets virksomhed

Når Klagenævnets sekretariat modtager en klage, fremsender sekretariatet straks et høringsbrev til (amts-)kommune med kopi til forældrene. I forbindelse med høringen henstiller Klagenævnet til, at sagen søges løst gennem fornyet kontakt mellem kommunalbestyrelsen/amtsrådet og forældrene med henblik på genoptagelse af sagsbehandlingen.

Genoptages sagen, anmoder Klagenævnet om at blive underrettet herom inden 10 dage. Et forlig mellem parterne eller en ny afgørelse og indholdet heraf skal meddeles Klagenævnets sekretariat hurtigst muligt og senest 4 uger efter fremsendelsen af høringsbrevet.

Genoptages sagsbehandlingen ikke, skal kommune eller amt (i enkelte tilfælde begge) afgive et høringssvar i form af en faglig udtalelse i sagen, hvorefter sagen kan behandles i Klagenævnet. Som et led i partshøringen anmodes de (amts-)kommunale myndigheder om at fremsende kopi af sit høringssvar til forældrene. Sekretariatets høringsbrev er påført en konkret frist på godt 14 dage for dette høringssvar. Det forventes, at (amts-)kommunen har meddelt sin oprindelige afgørelse direkte til forældrene skriftligt, begrundet og med klagevejledning.

I langt de fleste tilfælde træffer nævnet afgørelser i enighed. Nævnets afgørelser kan også træffes ved stemmeflerhed blandt nævnets faste medlemmer. Er et medlem i nævnet uenig i flertallets afgørelse, kan der afgives dissens, som skrives ind i afgørelsen til forældrene. Efter Klagenævnet har truffet en afgørelse, modtager forældrene brev om afgørelsen senest tre dage efter nævnets møde.

2.1 K-meddelelser

Klagenævnets fireårige virke har som nævnt medført en fastlæggelse af praksis og synliggørelse af visse problemstillinger. Derfor er indført de såkaldte K-meddelelser, hvor nævnet i kort form redegør for sine principielle afgørelser og vejleder om centrale problemstillinger. Meddelelserne udarbejdes af sekretariatet og godkendes i nævnet inden udsendelse.

Et af hovedformålene med K-meddelelserne er at skabe grundlag for en mere ensartet praksis i administrationen af den vidtgående specialundervisning. K-meddelelsernes primære målgruppe er sagsbehandlere i amter og kommuner – men alle i berøring med folkeskolens specialundervisning kan drage nytte af meddelelserne.

K-meddelelserne udsendes elektronisk til alle, der har tilmeldt sig et abonnement, ligesom de udsendes via KVIS projektets nyhedsmail (i alt godt 8.500 modtagere). Tilmelding kan ske til Preben.Bang-Jensen@uvm.dk

Nærværende rapport udsendes elektronisk til alle modtagere af K-meddelelser i november 2005.

2.2 Forældrefremmøde

Klagenævnets forretningsorden tillader, at forældre mundtligt kan fremlægge deres synspunkter i klagesagen. Det er Klagenævnets formand, der træffer den endelige afgørelse herom.

Forældre kan således personligt deltage i nævnsmødet for så vidt angår deres sag. Forældre har ikke mulighed for at overvære nævnets votering men modtager efterfølgende en skriftlig afgørelse.

2.3 Opsættende virkning

En indgivet forældreklage har normalt ikke opsættende virkning på amtets eller kommunens afgørelse. Det kan i nogle tilfælde, hvor sagen drejer sig om skoleskift, være meget belastende for eleven og forældrene.

Formand og sekretariat kan henstille til de lokale myndigheder, at klagen får opsættende virkning.

2.4 Klagenævnets sammensætning

Klagenævnets medlemmer:

Ninna Würtzen, stiftamtmand i Statsamtet Fyn – **formand**

Søren Eriksen, 2. viceamtsborgmester i Vestsjællands Amt

Else Købstrup, formand for børne- og undervisningsudvalget i Hjørring Kommune

Jørgen Eckmann, De Samvirkende Invalideorganisationer.

Særlig sagkyndige:

Mogens Høyer, ledende psykolog i Ribe Amt

Bente Brink Nielsen, kontorchef i Nordjyllands Amt

Finn Christensen, amtsskolepsykolog i Viborg Amt.

Sekretariat:

Preben Bang-Jensen, fuldmægtig i Undervisningsministeriet.

K-meddelelser samt Klagenævnets årsrapporter for 2002–03 samt 2003-04 kan ses på KVIS-projektets portal: www.kvis.org under ”Klagenævnet”.

3. De væsentligste problemstillinger i klagesagerne 2004-2005

3.1 Høringsfasen

Grundet sagsbehandlingstiden i 2004 er der fra juni 2005 strammet op på procedurerne, hvilket forventes at føre til en kortere sagsbehandlingstid for sagerne fra 2005. Høringsbrevet fra nævnssekretariatet til kommuner og amter er justeret med hensyn til frister og høringssvarets pædagogiske indhold. I høringsfasen henstiller Klagenævnet til, at sagen genoptages med henblik på, at en ny dialog kan skabe enighed mellem forældre og skolemyndigheder.

Som det fremgår af indeværende rapport indgås forlig i en tredjedel af de sager, der indbringes for nævnet. Når nævnssekretariatet modtager meddelelse fra myndigheder om, at der er indgået forlig med forældrene, sender sekretariatet et brev til forældrene om, at klagesagen anses for afsluttet. I nogle tilfælde har dette ført til fornyet henvendelse fra forældrene med oplysning om, at de *ikke* kan tilslutte sig myndighedens meddelelse om, at der er indgået forlig. I de tilfælde bliver sagen efterfølgende behandlet i nævnet.

Inden eller samtidig med en sags fremsendelse for Klagenævnet, har en del forældre involveret professionel sagkundskab. Ofte er der tale om danske eller udenlandske eksperter, der har viden inden for det handicap og de vanskeligheder, deres barn lider af. I disse tilfælde vil der ofte – sammen med klage over undervisningstilbud – også være klage over, at myndighederne ikke i tilstrækkelig grad har inddraget anden sagkyndig bistand i sagsbehandlingen. Endvidere ønsker en del forældre kompensation for udgifter til den særlige sagkyndige vurdering, hvilket normalt ikke kan opnås, hvis forældrene selv har valgt at inddrage tredjepart, hvorimod vurderingen er gratis for forældrene, såfremt barnet er henvist til denne af myndighederne.

3.2 Andre aspekter af forældrenes klager

I en hel del sager har Klagenævnet måttet konstatere, at forældrene ikke har oplevet at have været inddraget i beslutningen om etablering, ændring, fortsættelse eller ophør af specialundervisningen, således som det er foreskrevet i BEK. 896 af 22. september 2000 (§ 3. og § 6.)

I en række klagesager har forældre desuden givet udtryk for, at de har manglet vejledning om regler og muligheder inden for specialundervisningen, ligesom nævnet har konstateret eksempler på, at forældrene ikke er blevet informeret om deres klagemuligheder. Ifølge forvaltningsloven skal der ydes den fornødne vejledning, og afslag på ansøgninger skal gives skriftligt og indeholde såvel begrundelse som klagevejledning.

Nogle klager indeholder elementer, som ikke umiddelbart henhører under Klagenævnets kompetence. Klagenævnet tager dog stilling til disse klagepunkter, såfremt de er fremsat i forbindelse med en klage i henhold til folkeskolelovens § 51, stk. 3 og 6. Ud over klage over manglende inddragelse og vejledning er også modtaget klager over f.eks. kvalitet i undervisningen, ukvalificerede lærere, manglende evaluering af elevens udbytte af undervisning eller manglende testning af eleven.

3.3 Heldagstilbud

Et antal sager i Klagenævnet drejer sig om heldagstilbud. I mange af disse sager er det tydeligvis ikke klart defineret, hvad et sådan tilbud indebærer.

Et heldagstilbud vil typisk foregå på heldagsskoler – og klasser, observationsskoler, interne skoler, på opholdssteder og døgninstitutioner. Disse tilbud kan tillige gives *hele* dagen som vidtgående specialundervisning, altså ved amtets ansvar og betaling. Institutionsformen er navnlig historisk betinget. Hjemlen findes i BEK. 896 af 22. september 2000. Har en kommune henvist en elev til undervisning ved amtets foranstaltning, kan amtet vælge et kombineret undervisnings- og fritidstilbud ved en kommunal skole eller benytte egne institutioner. Klagenævnet har i en del tilfælde truffet afgørelse i dette spørgsmål.

Nogle gange forveksles heldagstilbud med et tilbud, hvor eleven modtager vidtgående specialundervisning i undervisningstiden og et kommunalt tilbud i fritidsdelen. Tilbuddet fremstår *for forældrene* som et samlet tilbud, idet såvel undervisning som fritid er tæt koordineret og typisk er beliggende på samme kommunale folkeskole, men hvor overenskomsten mellem amt og kommune fastlægger, at undervisningen er en amtslig foranstaltning, mens fritidsdelen er en kommunal foranstaltning. Undervisningen er i disse tilfælde tilrettelagt således, at det ikke er en nødvendighed, at eleven også er tilmeldt fritidsordningen på skolen.

3.4 Betaling af ophold på specialefterskoler

Klagenævnet har modtaget et antal sager, hvor forældrene følte sig tilskyndet til – ifølge forældrene især på baggrund af anbefalinger fra de lokale skolemyndigheder - at sende deres barn på en efterskole for ordblinde. Det betyder en skoleudgift for forældrene, hvilket nogle forældre ikke finder rimeligt, hvorfor de indgiver klage.

Klagenævnet *afviste* at behandle afslagene med den argumentation, at eleven – efter forældrenes eget valg - modtager undervisning på en efterskole, som hører under anden lovgivning og således er uden for nævnets kompetenceområde. Såfremt eleven af myndighederne er henvist til undervisning på efterskolen, skal udgifterne hertil dækkes af den henvisende myndighed. Efterskoler reguleres ved lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler (fri kostskoler).

Såfremt forældrene ønsker barnet tilbage til folkeskolen, og der foreligger en kommunal afgørelse om ikke at ville henvise den pågældende elev til vidtgående specialundervisning, efter at forældrene har anmodet om det, kan Klagenævnet dog afgøre sagen, uanset at eleven har påbegyndt skoleåret på en efterskole.

3.5 Beslutning om foranstaltning

Det er *alene* elevens opholdskommune, der træffer beslutning om ydelse af specialundervisning – herunder henvisning til vidtgående specialundervisning. En betalingskommune har ingen beslutningskompetence på dette område.

Endvidere henledes opmærksomheden på, at amtsrådet ved sin beslutning om den nærmere ordning af den vidtgående specialundervisning så vidt muligt skal følge forældrenes og elevens ønske med hensyn til den skolemæssige placering (jf. BEK. 896 af 22. september 2000, § 5 stk. 5). Kapacitetsmæssige forhold og lignende kan dog begrænse dette hensyn.

3.6 Enkeltmandsundervisning

Opmærksomheden henledes på, at enkeltmandsundervisning ifølge BEK. 896 af 22. september 2000, § 10 stk. 2 kun i ganske særlige tilfælde kan anvendes som *midlertidig* undervisningsform, hvor den hidtidige undervisning ikke kan fortsætte, og det midlertidigt ikke er muligt at placere en elev i anden undervisningssammenhæng. Enkeltmandsundervisning kan kun etableres hvis kommunalbestyrelsen godkender indstilling herom fra skolens leder, og hvis der foreligger en pædagogisk psykologisk vurdering. Skolemyndigheden skal uden ophør undersøge mulighederne for at henvise eleven til et egnet undervisningstilbud, således at enkeltmandsundervisningen får så kort varighed som muligt.

4. Udfaldet af klagesagerne i skoleåret 2004- 2005

Klagenævnet traf sine første afgørelser i foråret 2001. Dette år behandlede Klagenævnet 125 sager vedrørende skoleåret 2001-02, for skoleår 2002-03 blev 170 sager behandlet, for skoleåret 2003-04 215 sager og for skoleåret 2004-05 191 sager. I denne rapport sammenholdes 3 års klagesager

I skoleåret 2004-05 ender 34% af klagerne til Klagenævnet med forlig mellem forældre og (amts)kommunen, inden klagen når at blive behandlet i nævnet.

I 23% af klagerne giver Klagenævnet forældrene medhold eller delvis medhold i deres klage.

I 43% af klagerne får forældrene ikke medhold.

Klagerne for skoleåret 2004–05 vil i de følgende afsnit blive gennemgået og struktureret ud fra nedenstående punktopstilling. Under hvert punkt foretages der endvidere en sammenligning af det statistiske materiale med de foregående års rapporter for skoleårene 2002-03 og 2003-04. Således tjener rapporten ydermere det formål at redegøre for *udviklingen* inden for de specifikke områder.

For en samlet oversigt over klagerne henvises til bilag 1. Her medtager bilaget mere detaljerede oplysninger om klagerne, bl.a. hvordan klagerne fordeler sig på køn, klagens nærmere indhold, forældrenes ønske og Klagenævnets afgørelse.

Klagerne er i det følgende gennemgået med hensyn til

- Klager, regionalt fordelt på henvisning og foranstaltning
- Vidtgående specialundervisningselever og klager, regionalt fordelt.
- Klagernes fordeling på klassetrin.
- Klagerne fordelt på elevernes handicap.
- Klager fordelt efter procedure.
- Udfaldet af sager fordelt efter henvisning og foranstaltning.
- Klagerne fordelt på organisationsformer.
- Sagsbehandlingstiden.

Klagerne er sat i forhold til den samlede målgruppe, som udgør børn og unge mellem 6-16 år, der i skoleåret 2004-05 modtager vidtgående specialundervisning. Hertil er benyttet Undervisningsministeriets statistik: Folkeskolens specialundervisning 1994/95–2004/05.

Ministeriets statistiske materiale medregner de elever, der *modtager* vidtgående specialundervisning, mens klagesagerne opgjort i Klagenævnet tillige medregner de elever, der har fået *afslag på henvisningen* til vidtgående specialundervisning. Beregningen af en eksakt klagefrekvens ville kræve, at *alle* forældre til elever der har fået afslag på henvisning til vidtgående specialundervisning, kunne medregnes i det samlede elevgrundlag. Klagenævnet er ikke i besiddelse af en sådan opgørelse, og den beregnede klagefrekvens på 1,9% er derfor behæftet med en vis usikkerhed, idet klagesagerne udgør en for høj frekvens, i forhold til det samlede elevgrundlag registreret i den vidtgående specialundervisning.

4.1 Klager, regionalt fordelt på henvisning og foranstaltning

Klagenævnet for vidtgående specialundervisning har for skoleåret 2004–05 modtaget 219 klager, hvoraf der pr. 15. marts 2005 er truffet afgørelse i 187 klager. Dertil er fire klager endnu ikke afsluttet, mens 28 klager er afvist.

Tabel 1: Antal klager i skoleåret 2004-05 fordelt på de enkelte amter og opdelt efter klageårsag

	Københavns K	Frederiksberg	Københavns Amt	Frederiksborg	Roskilde	Vestsjælland	Storstrøm	Bornholm	Fyn	Sønderjylland	Ribe	Vejle	Ringkøbing	Århus	Viborg	Nordjylland	I alt
Antal klager	26	0	38	11	16	17	6	1	20	6	3	6	3	16	9	13	191
Over henvisning	18	0	15	5	2	5	4	1	11	4	1	3	3	9	6	10	97
Over foranstaltning	8	0	23	6	14	12	2	0	9	2	2	3	0	7	3	3	94

Som det fremgår af tabel 1, fordeler klagerne sig ligeligt på henholdsvis klager over *henvisning* og klager over foranstaltning. Således omhandler 51% af klagerne forældres utilfredshed med kommunes henvisning, afslag på eller tilbagekaldelse af henvisning til vidtgående specialundervisning, mens 49% af klagerne er rettet mod amtets foranstaltning.

Godt 97% af klagerne over den kommunale henvisning er klager over afslag på henvisning.

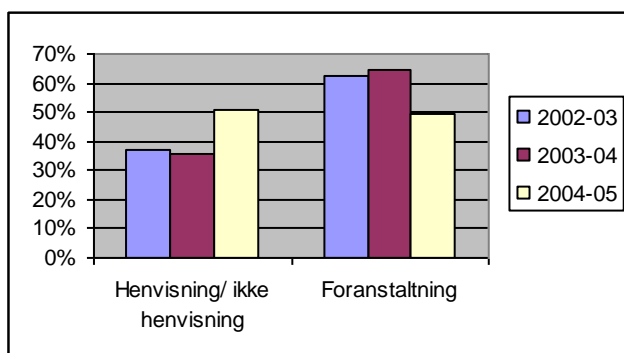
Det er dog værd at bemærke, at der for enkelte amter er stor udsving i forholdet mellem de to typer af klager. I Nordjyllands Amt er 77% af klagerne rettet mod den kommunale henvisning/ afslag på henvisning, ligesom 70% af klagerne i Københavns Kommune er rettet mod kommunes henvisning/ afslag på henvisning.

Omvendt er 88% af klagerne fra Roskilde Amt rettet mod amtets foranstaltning, ligesom 71% af klagerne fra Vestsjællands Amt er rettet mod den amtslige foranstaltning.

Sammenligning med skoleåret 2002-03 og 2003-04

For de to foregående skoleår fordeler antallet af klager mellem kommunal henvisning/ afslag på henvisning og amternes foranstaltning sig ikke i samme grad jævnt.

Tabel 2: Klager fordelt efter klageårsag for skoleårene 2002-03, 2003-04 og 2004-05

Det fremgår af tabel 2, at der for begge de foregående skoleår er en overvægt af klager rettet mod den amtslige foranstaltning – lidt over 60%, mens der omvendt er en undervægt af klager rettet mod den kommunale henvisning/afslag på henvisning.

Hovedparten af klagerne over den kommunale henvisning er også her klager over afslag på henvisning. I skoleåret 2002-03 er registreret én klage over henvisning og 62 klager over afslag på henvisning, mens det i 2003-04 er opgjort fire klager over henvisning og 70 klager over afslag på henvisning.

Sammenfatning

Af det foregående fremgår det, at klagerne for skoleåret 2004-05 samlet fordeler sig jævnt mellem de to typer af klager.

Betragtes amterne derimod særskilt, findes der væsentlige udsving i fordelingen mellem de to typer af klager.

For de to foregående skoleår tegner der sig et andet billede af fordelingen, idet der her sammenlagt er registreret en overvægt af klager rettet mod den amtslige foranstaltning.

En tendens der gør sig gældende for alle tre skoleår er dog, at langt hovedparten af klagerne over den kommunale henvisning er klager over afslag på henvisning.

Med baggrund i det statistiske materiale er det ikke muligt at redegøre for, *hvorfor* klagerne fordeler sig, som det er tilfældet. Hertil kan der findes et utal af parametre. Rapporten har *alene* til formål, at redegøre for klagernes fordeling m.m. for skoleåret 2004-05 og videre at betragte afgørelserne i lyset af de foregående års rapporter.

4.2 Vidtgående specialundervisningselever og klager, regionalt fordelt

Tabel 3: Antal elever i den vidtgående specialundervisning i 2004-05 sammenholdt med antal klager

	Københavns K	Frederiksberg	Københavns Amt	Frederiksberg	Roskilde	Vestsjælland	Storstrøm	Bornholm	Fyn	Sønderjylland	Ribe	Vejle	Ringkøbing	Århus	Viborg	Nordjylland	I alt
Samlet elevtal	902	105	1192	740	414	734	488	104	1224	535	319	713	468	996	375	924	10233
Antal klager	26	0	38	11	16	17	6	1	20	6	3	6	3	16	9	13	191
Klager i %	2,9	0	3,2	1,5	3,9	2,3	1,2	1	1,6	1,1	0,9	0,8	0,6	1,5	2,4	1,4	1,9

Som det fremgår af tabel 3, udgør det samlede elevgrundlag 10233 elever¹, hvoraf 191 forældre har indgivet en klage. Det svarer til en gennemsnitlig klagefrekvens på 1,9%. Der findes dog væsentlig variation i klagefrekvensen amterne i mellem. Københavns Kommune, Københavns Amt, Roskilde Amt, Vestsjællands Amt og Viborg Amts alle har en større klagefrekvens sammenholdt med landsgennemsnittet.

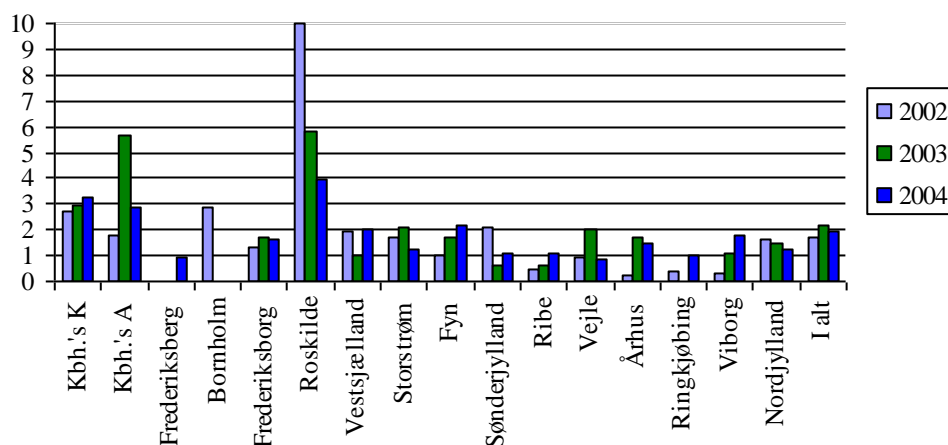
¹ Det samlede elevtal i den vidtgående specialundervisning er indsamlet pr. 1. september 2004 og er at forefinde i Undervisningsministeriets statistiske analyser: Folkeskolens vidtgående specialundervisning 1994/95- 2004/05.

Omvendt har Bornholms Amt, Frederiksberg og amterne i Jylland, med undtagelse af Viborg Amt, en klagefrekvens under landsgennemsnittet.

Sammenligning med skoleåret 2002-03 og 2003-04

Betragtes den gennemsnitlige klagefrekvens de tre skoleår imellem, er der ikke registreret det store udsving.² For skoleåret 2002-03 er beregnet en gennemsnitlig klagefrekvens på 1,7%, for skoleåret 2003-04 en klagefrekvens på 2,1%, og for skoleåret 2004-05 er klagefrekvensen opgjort til 1,9% af det samlede elevtal.

Tabel 4: Klagerne i procent af det samlede elevtal i den vidtgående specialundervisning i de enkelte amter

Af tabel 4 fremgår, at der er store udsving i antallet af klager såvel amterne som årene imellem, hvor især antallet af klager for Roskilde og Københavns Amt er bemærkelsesværdigt højt. For skoleåret 2003-04 tegner Københavns Amt sig for 66 klager svarende til en klageprocent på 5,6%. En del af forklaring på det store antal klager for Københavns Amt kan findes i en økonomisk/politisk konflikt mellem amtet og foreningen af kommuner i Københavns amt.

For Roskilde Amt er der ikke en tilsvarende forklaring på den høje frekvens, som dog er nedbragt fra 10% i skoleåret 2002-03 til 3,9% for skoleåret 2004-05.

Sammenfatning

For skoleåret 2004-05 er beregnet en gennemsnitlig klagefrekvens på 1,9%, hvilket ikke adskiller sig væsentligt fra de foregående skoleår, hvor der gennemsnitlig er en klageprocent på 2,1% for 2003-04 og 1,7% for skoleåret 2002-03.

Det er dog væsentligt at fremhæve, at Københavns Kommune, København Amt, Roskilde Amt, Vestsjællands Amt og Viborg Amt alle har en højere klagefrekvens end landsgennemsnittet for skoleåret 2004-05. Den tendens afspejler sig i et vist omfang også i de foregående års rapporter. Især Københavns Amt, Københavns Kommune og Roskilde Amt har alle en høj klagefrekvens i de tre skoleår.

² Der henvises her til forbeholdet nederste side 8 angående beregningen af klagefrekvensen.

4.3 Klager fordelt på klassetrin

Tabel 5: Klagerne fordeling på klassetrin for skoleåret 2004-05

Klassetrin	småbørn	0 kl.	1 kl.	2 kl.	3 kl.	4 kl.	5 kl.	6 kl.	7 kl.	8 kl.	9.kl	10.kl	11.kl.	I alt
Antal elever	7	14	24	15	10	21	25	16	15	18	15	7	4	191

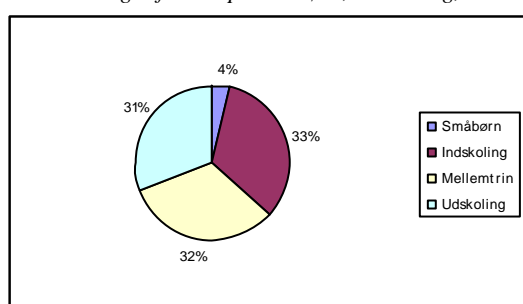
7 klager vedrører småbørn

63 klager vedrører elever i indskoling, 0.- 3. klasse

62 klager vedrører elever på mellemtrinnet, 4.-6. klasse

59 klager vedrører elever i udskoling, 7.- 11. klasse

Tabel 6: Klager fordelt på småbørn, indskoling, mellemtrin og udskoling for skoleåret 2004-2005.

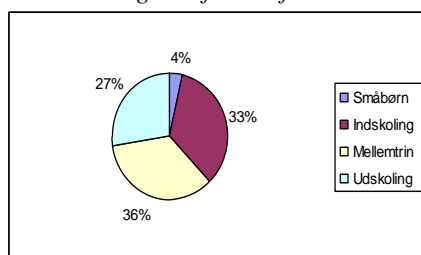

Af tabel 6 fremgår, at klagerne fordeler sig forholdsvis jævnt mellem de tre trin: indskoling, mellemtrinnet og udskoling.

Betragtes den procentvise fordeling af eleverne på de tre trin, repræsenterer indskoling 30 % af eleverne i den vidtgående specialundervisning, mellemtrinnet 31% og udskoling 40%.³ Der er således en underrepræsentation af klager vedrørende elever i udskoling. Denne tendens gør sig dog ikke gældende for de to foregående skoleår, hvilket fremgår af tabel 7 og 8.

Sammenligning med skoleåret 2002-03 og 2003-04

Tabel 7: Klagerne fordelt for skoleåret 2003-04

9 klager vedrører småbørn

72 klager vedrører elever i indskoling, 0.-3. klasse

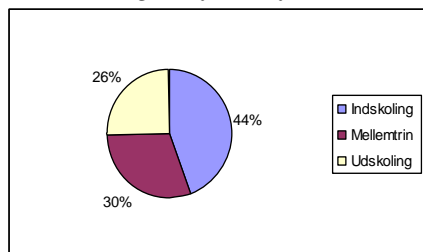
75 klager vedrører elever på mellemtrinnet, 4.-6. klasse

59 klager vedrører elever i udskoling, 7.-11. klasse

³ Kilde: Folkeskolens vidtgående specialundervisning 1994/95-2004/05

For skoleår 2003/04 er der i højere grad tale om, at klagerne fordeler sig ligeligt mellem de tre trin, fordelingen af elever taget i betragtning. Således hæfter f.eks. indskolingen for 33% af klagerne, ligesom denne gruppe repræsenterer ca. 33% af det samlede antal elever i den vidtgående specialundervisning.⁴

Tabel 8: Klagerne fordelt for skoleåret 2002-03

74 klager vedrører indskolingen, 0.-3. klasse
 50 klager vedrører elever på mellemtrinet, 4.-6. klasse
 43 klager vedrører elever i udskolingen, 7.-11. klasse

For skoleåret 2002-03 er registreret en overrepræsentation af klager vedrørende indskolingen, idet indskolingen kun repræsenterer ca. 35% af det samlede elevtal i den vidtgående specialundervisning. Modsat er der en underrepræsentation af klager omhandlende elever i udskolingen, idet denne gruppe repræsenterer ca. 35% af det samlede antal elever i den vidtgående specialundervisning.⁵

Sammenfatning

Samlet er der således sket en udvikling i fordelingen af klager de tre skoleår imellem. For skoleåret 2002-03 fremgår det af tabel 8, at der er en overrepræsentation af klager vedrørende elever i indskolingen, mens der er en underrepræsentation af klager vedrørende elever i udskolingen,

For skoleåret 2003-04 er der tale om en mere jævnbyrdig fordeling af klagesager mellem de tre trin, antallet af elever på de enkelte trin taget i betragtning. For skoleåret 2004-05 er denne udvikling dog vendt, idet der er en underrepræsentation af klager vedrørende elever i udskolingen.

4.4 Klager fordelt på elevernes handicap

Regelsættet om folkeskolens specialundervisning stiller krav om, at eleverne skal beskrives ud fra deres undervisningsmæssige begrænsninger, uden der nødvendigvis er knyttet et handicap til den enkelte elev. Statistisk er derfor vanskeligt at opgøre klagefrekvensen fordelt på handicap, hvilket er en problematik, der gør sig gældende i 23 af klagesagerne svarende til 13% af de samlede klager.

Undervisningsministeriets statistik for den vidtgående specialundervisning, der er en fortsættelse af Amtsrådsforeningens statistik for området, foretager en opdeling af eleverne i syv forskellige handicap kategorier. De anvendte kategorier dækker hver især over, at der indenfor den enkelte kategori er store variationer i graden af handicap og dermed i graden af indlæringsvanskeligheder, herunder at en del af eleverne har sammensatte vanskeligheder.

⁴ Mellemtrinet repræsenterer ca. 30% af eleverne, mens udskolingen repræsenterer ca. 37%. Kilde: Folkeskolens vidtgående specialundervisning 1994/95-2004/05.

⁵ Antallet af elever placeret på mellemtrinet udgør ca. 30% af det samlede elevantal.

De syv kategorier:

- Generelle indlæringsvanskeligheder
- Adfærds- og psykiske vanskeligheder (omfattende bl.a. AKT, Damp, socio-emotionelle vanskeligheder, autisme og Aspergers Syndrom)
- Læse-, sprog- og talevanskeligheder
- Bevægelsesvanskeligheder
- Synsvanskeligheder
- Hørevanskeligheder
- Andet

Det fremgår af bilag 1, at eleverne er inddelt efter disse syv kategorier. Dog er elever med autisme og Aspergers Syndrom (38 elever) blevet skilt ud fra øvrige elever med adfærds- og psykiske vanskeligheder (47 elever). Samtidig er der foretaget en opgørelse over elever (16) med flere handicap.

Klagerne fordeler sig således:

- 12% af eleverne har generelle indlæringsvanskeligheder
- 44% af eleverne har adfærds- og psykiske vanskeligheder (AKT, Damp, autisme, asperger)
- 17% af eleverne har læse/sprogvanskeligheder
- 6% af eleverne har specifikke vanskeligheder (syn, hørelse, bevæge)
- 8% af eleverne har flere handicap
- 13% af eleverne er beskrevet uden oplysning om handicap

Det fremgår af Undervisningsministeriets statistik over den vidtgående specialundervisning, at gruppen af elever med generelle indlæringsvanskeligheder udgør 45 % af det samlede elevtal i den vidtgående specialundervisning. Der er således forholdsmæssig få klager fra forældre til børn med generelle indlæringsvanskeligheder, idet denne gruppe kun repræsenterer 20 % af det samlede antal klager.⁶

Andelen af elever med svære psykiske vanskeligheder (AKT, Damp, autisme og Aspergers Syndrom) udgør 36% af det samlede elevtal. Denne gruppe er således overrepræsenteret i antallet af klagesager, idet gruppen tegner sig for 44% af alle klager.

Andelen af elever med læse/sprogvanskeligheder udgør omkring 8% af det samlede elevtal i den vidtgående specialundervisning, mens de udgør 17% af klagerne for skoleåret 2004-05. Denne gruppe er således også overrepræsenteret i antallet af klagesager.

Sammenligning med skoleåret 2002-03 og 2003-04

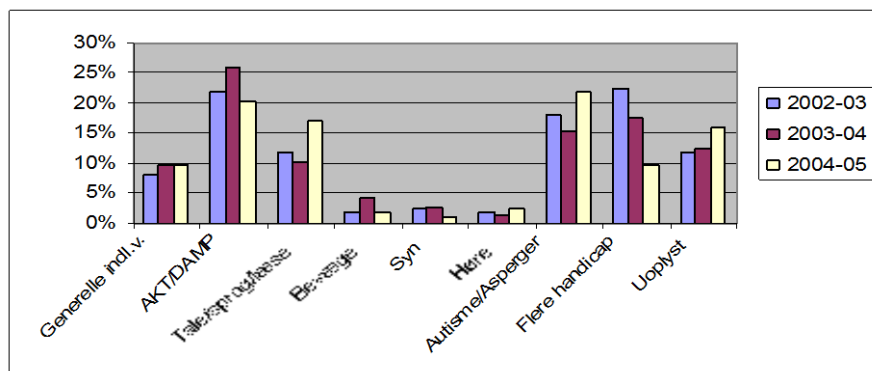
⁶ 12% samt hovedparten af elever med flere handicap dvs. 8%.

For skoleåret 2002-03 og 2003-04 kan samme tendens spores, idet antallet af klagesager er underrepræsenteret hos elever med generelle indlæringsvanskeligheder. For 2002-03 udgør disse klager ca. 30% af det samlede antal, mens de for skoleåret 2003-04 repræsenterer ca. 20% af klagerne.⁷

I begge skoleår er antallet af klagesager overrepræsenteret hos gruppen af elever med svære psykiske vanskeligheder. For skoleåret 2002-03 tegner denne gruppe sig for 45%⁸ af klagesagerne og for skoleåret 2003-04 for 44% af klagerne.

For gruppen af elever med læse/ sprog vanskeligheder er der dog ikke samme tendens at spore, idet denne gruppe ikke synes at være synderligt overrepræsenteret i antallet af klagesager for de to foregående skoleår. For skoleåret 2002-03 repræsenterer gruppen ca. 11% af klagerne, mens gruppen i skoleåret 2003-04 udgør 9% af klagerne. Dette sat i forhold til, at gruppen udgør under 1/10 af det samlede elevtal i de to foregående skoleår.⁹

Tabel 9: Klagernes fordeling på handicap kategorier

Sammenfatning

Ud fra betragtningen af det statistiske materiale for de foregående skoleår, er der ikke sket markante ændringer i fordelingen af klagesager de syv kategorier imellem.

For skoleåret 2004-05 er der forsat en underrepræsentation af klager vedrørende elever med generelle indlæringsvanskeligheder, mens gruppen af elever med adfærds- og psykiske vanskeligheder og læse/ sprog vanskeligheder er overrepræsenteret i klagesagerne. Dog er det bemærkelsesværdigt, at antallet af klager vedrørende elever med læse/sprog vanskeligheder er steget væsentligt fra 2003-04 til 2004-05.

4.5 Klager fordelt efter procedure

Som nævnt i indledningen, har forældrene mulighed for at klage over:

- Kommunens henvisning til, afslag på henvisning til og tilbagekaldelse af henvisning til vidtgående specialundervisning

⁷ For begge skoleår udgør gruppen med generelle indlæringsvanskeligheder ca. 50% af det samlede elevtal i den vidtgående specialundervisning. Tallene er beregnet ud fra det statistiske materiale: Folkeskolens vidtgående specialundervisning 1991-2003.

⁸ Disse elever udgør samlet set 29% af alle elever i den vidtgående specialundervisning, mens de for skoleåret 2003-2004 udgør 27% af det samlede elevtal. Kilde: Folkeskolens vidtgående specialundervisning 1994/95-2004/05

⁹ Kilde: Folkeskolens vidtgående specialundervisning 1994/95-2004/05

- Amtskommunens afgørelse om indholdet af undervisningen

Klagenævnet havde den 15. marts 2005 modtaget 219 klager vedrørende skoleåret 2004-05:

- 28 klager er blevet afvist
- 191 klager er behandlet, og heraf var 187 klager afgjort den 15. marts

Afviste klager:

- 28 klager er blevet afvist. Det drejer sig om
- 19 klager, der især vedrører klage over alm. specialundervisning, hvor der ikke er klageadgang til nævnet og klage over tildeling af specialundervisning ved efterskoler og frie grundskoler
- 9 klager, der er blevet trukket tilbage

Behandlede sager:

Klagenævnet har behandlet 191 klager, heraf fire klager som ikke var færdigbehandlede 15. marts.

Klagerne fordeler sig med:

- 97 klager over kommunens henvisning. Herunder klager 95 forældre over, at kommunen har afvist at henvise barnet til vidtgående specialundervisning, mens tre forældre klager over, at kommunen har henvist barnet til vidtgående specialundervisning.
- 94 klager vedrører amtskommunens afgørelse om indholdet af undervisningen (fem klager rummer mere end ét klagepunkt).

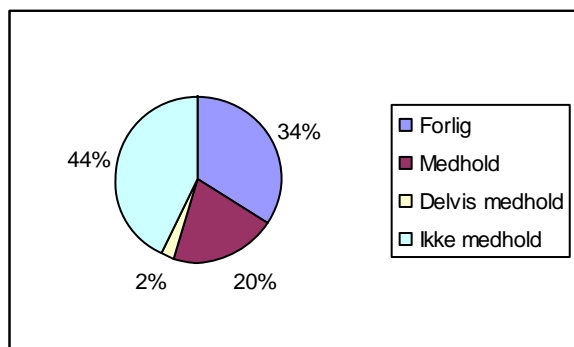
Afsluttede sager:

187 klager var afsluttet den 15. marts 2005. Afgørelserne fordeler sig med:

- 64 klager afsluttet med forlig
- 38 klager afsluttet med medhold i Klagenævnet
- 4 klager afsluttet med delvis medhold i nævnet
- 81 klager afsluttet med, at forældrene ikke har fået medhold i deres klage i nævnet.

Tabel 10: 187 afsluttede sager

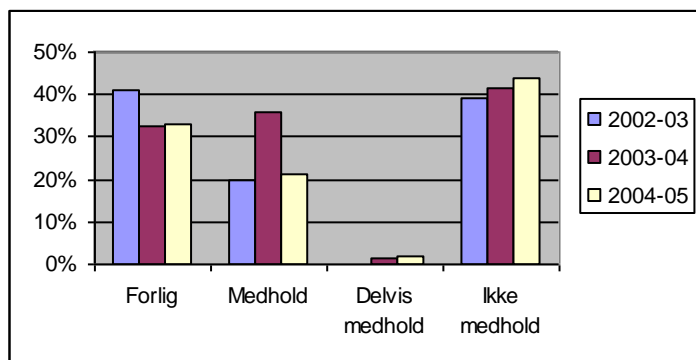
22% af forældrene har således opnået, at de har fået medhold eller delvis medhold.

34% af forældrene har indgået forlig med kommunen og/ eller amtet.

44% af forældrene har ikke fået medhold i deres klage.

Sammenligning med skoleåret 2002-03 og 2003-04

Tabel 11: Afgørelsernes procentvise fordeling

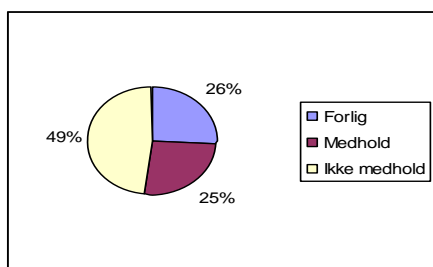

Af tabel 11 fremgår, at antallet af forlig har været stabilt for skoleåret 2003-04 og skoleåret 2004-05. Anderledes forholder det sig med antallet af medhold, der er faldet med ca. 16 % fra skoleåret 2003-04 til skoleåret 2004-05. En væsentlig forklaring på de mange medhold i 2003-04 kan begrundes med den tidligere omtalte sag mellem Københavns Amt og kommunerne i amtet. Antallet af sager, hvor forældrene ikke får medhold er steget jævnt for de tre skoleår.

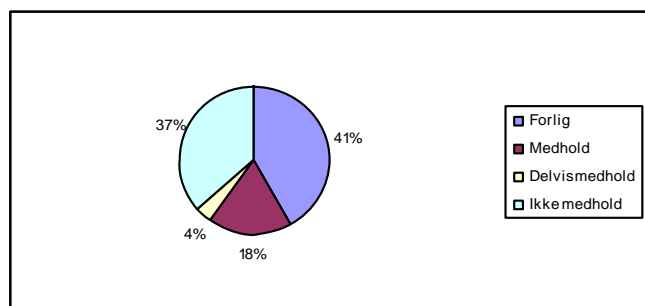
4.6 Udfald af klager fordelt efter henvisning og foranstaltning

Betragtes udfaldet af klagerne fordelt efter henvisning og foranstaltning, forekommer der imidlertid en væsentlig variation.

Tabel 12: Udfaldet af klagerne vedrørende den kommunale henvisning/ afslag på henvisning

Tabel 13: Udfaldet af klagerne vedrørende den amtslige foranstaltning

Betragtes disse oplysninger, er der således en tendens til, at der gives flere medhold vedrørende klager over den kommunale henvisning/ afslag på henvisning.

Omvendt er der en tendens til, at der indgås færre forlig i klagesager vedrørende den kommunale henvisning/ afslag på henvisning. Her indgås der forlig i 27% af klagesagerne, mens der indgås forlig i 42% af klagesagerne vedrørende den amtslige foranstaltning.

Ydermere gives der ikke medhold i ca. 50% af klagesagerne rettet mod den kommunale henvisning, mens der kun gives ikke medhold i ca. 37% af klagerne rettet mod den amtslige foranstaltning.

4.7 Klagernes fordeling på organisationsformer

Den vidtgående specialundervisning er organiseret under forskellige former, som enten varetages af amtet, kommunen eller en privat organisation i samarbejde med amtet. Overordnet benyttes der fire organisationsformer:

1. Enkeltintegration, hvor eleven undervises i den almindelige klasse, hvortil der knyttes et antal ekstra lærertimer.
2. Specialklasse/centerklasse, hvor eleven undervises i en mindre gruppe og som regel sammen med elever med tilsvarende behov. Eleverne kommer ofte fra flere kommuner, og nogle elever kan modtage supplerende støtte i specialklassen. Specialklasserne er som regel beliggende ved kommunale folkeskoler.
3. Specialskoler for elever med sammensatte vanskeligheder indenfor en eller flere af handicap-kategorierne.
4. Intern undervisning på døgninstitutioner, anbringelsessteder eller dagbehandlingstilbud.

Ud fra disse fire måder at tilrettelægge undervisningen på, fordeler klagerne sig med:

27 klager over tildeling af støttetimer til enkeltintegration

9 klager over tildeling af støttetimer i specialklasse

16 klager over specialklasseplacering

17 klager over specialskoleplacering

5 klager vedrører undervisning på døgninstitution, anbringelsessted eller i dagbehandlingstilbud.

Hertil kommer 22 klager, som ikke kan henføres til undervisningens organisering, nemlig syv klager over specialpædagogisk bistand til småbørn, to klager over undervisningens kvalitet og 13 klager over ”andet”, der bl.a. dækker klage over undervisningsrelaterede hjælpemidler samt manglende tilbud om fysio- og ergoterapi.

Betragtes de fire organisationsformer med hensyn til fordeling af elever i den vidtgående specialundervisning, repræsenterer de enkeltintegrerede elever 10% af det samlede elevtal. 37% af eleverne er tilknyttet special- og centerklasser, 48% specialskolerne mens elever på døgninstitutioner m.m. repræsenterer 5% af det samlede elevtal.¹⁰ Således kan det udledes, at der er en markant overrepræsentation af klager knyttet til de enkeltintegrerede elever.

Sammenligning med skoleåret 2003-04

59 klager over tildelingen af timer til enkeltintegration

12 klager over tildelingen af timer i specialklasser

19 klager over specialklasse placering

27 klager over specialskoleplacering¹¹

Sammenfatning

Således kan det fastslås, at der er en overrepræsentation af klager vedrørende enkeltintegrerede elever for skoleåret 2003-04. Antallet af disse klager er dog reduceret markant fra skoleåret 2003-04 til 2004-2005.

4.8 Sammenhæng mellem amternes undervisningstilbud og forældrenes ønsker

For skoleåret 2004- 05 er klagerne ydermere analyseret ud fra sammenhængen mellem amternes forslag til undervisningstilbud og forældrene ønske. Tabellen 14 giver et billede af, i hvor høj grad hhv. amterne og forældrene ønsker inkluderende hhv. segregerede foranstaltninger.

¹⁰ Denne fordeling gør sig i stor udstrækning også gældende for skoleårene 2002-03 og 2003-04. Kilde: Folkeskolens vidtgående specialundervisning 1994/95-2004/05

¹¹ Hertil kommer 17 klager, som ikke kan henføres til undervisningens organisering: To klager over undervisningens kvalitet, 15 klager over andet, der bl.a. dækker over specialpædagogisk bistand til småbørn, undervisningsrelaterede hjælpemidler samt manglende tilbud om fysio- og ergoterapi.

Tabel 14: Sammenhæng mellem amternes undervisningstilbud og forældrenes ønske om samme

Forældrenes ønske	Specialskole	Specialklasse med støtte	Specialklasse	Enkeltintegration med x t støtte	Andet	I alt
Amtets tilbud om foranstaltning						
Specialskole	5	0	6	6	1	18
Specialklasse med støtte	1	0	0	6	2	9
Specialklasse	6	0	5	3	1	15
Enkeltintegration med x t støtte	2	0	1	25	0	28
Andet	1	0	2	1	20	24
I alt	15	0	14	41	24	94

De gule felter (i alt 37 % af sagerne) markerer de tilfælde, hvor amt og forældre er enige om foranstaltningsformen – men nødvendigvis ikke om indholdet. Det kan fx være, at barnet er henvist til en specialskole for elever med generelle indlæringsvanskeligheder, mens forældrene ønsker henvisning til specialskole for elever med autisme.

Der ses også en meget stor gruppe (25 - svarende til 27 % af alle klagerne over tilbud), hvor der er uenighed om antallet af timer til enkeltintegration. Der er *ingen* tilfælde, hvor forældrene ønsker færre timer til deres barn.

De grønne felter (i alt 11 % af sagerne) markerer de tilfælde, hvor amtet har tilbudt en mindre indgribende foranstaltning end den forældrene har ønsket. I seks tilfælde tilbydes forældrene specialklasse, men fortrækker specialskole. I et af tilfældene har barnet gået i en pågældende klasse i to år, og barnet mistrives. I andre tilfælde giver forældrene udtryk for, at de ønsker den mest kompetente undervisning til deres barn.

De røde felter (i alt 22 % af sagerne) markerer de tilfælde, hvor forældrene ønsker en mindre indgribende foranstaltning end den amtet tilbyder. Det er markant, at 41 forældre (svarende til 44 %) ønsker deres barn enkeltintegreret. Dvs. forældrene vil gerne bevare kontakten til nærmiljøet. Af disse vil amtet i de 25 sager give færre timer, end forældre finder nødvendigt, i 18 sager vil amtet tilbyde enten specialskole eller specialklasse, trods forældrenes ønske om, at barnet forbliver på distriktsskolen.

Endelig er der de grå felter (i alt 30 % af sagerne), som markerer, at enten amt eller forældre eller begge parter foreslår andre foranstaltninger end de traditionelle. Det er f.eks. forslag om undervisning på friskoler, efterskoler, ungdomsskoler, arbejdspraktik, specialpædagogisk støtte til småbørn eller ansøgning om betaling af hjælpemidler.

4.9 Overvejende tilfredshed blandt forældrene

Ovenstående betragtninger siger dog ikke noget generelt om graden af tilfredshed/utilfredshed. Det vides således ikke, hvor mange af de forældre, der har børn i den vidtgående specialundervisning, men som *ikke* har klaget, der er overvejende tilfredse med det tilbud, de har fået, og hvor mange af disse, der har været overvejende utilfredse, uden at det har medført en egentlig klage. Det vides således heller ikke, hvor mange forældre, der egentlig gerne ville have haft deres barn henvist til vidtgående specialundervisning, men har resigeret på afslag om dette fra kommunens side, eller som slet ikke har ansøgt, fordi de ikke var klar over, at dette var en mulighed.

Danmarks Evalueringsinstituts (EVA) undersøgelse af den vidtgående specialundervisning i 2003 viste, at en overvejende del af forældrene rent faktisk var tilfredse med de undervisningstilbud, de havde fået. I tabel 15 er EVA's undersøgelse resumeret i tabelform. Tabel 15 viste således, at 75% af forældrene til børn i specialskoler, 49 % af forældrene til børn i specialklasserne, og 89% af forældrene til enkeltintegrerede elever er tilfredse med undervisningstilbuddet.

De røde felter i tabel 15 markerer, at forældrene ønskede mindre segregerede foranstaltninger, end de blev tilbudt, de grønne felter markerede, at forældrene ønskede en mere segregerede foranstaltning, mens de gule felter markerer, at der var enighed om foranstaltningens form, forældrene ønskede blot undervisningen henlagt til anden skole/klasse.

Tabel 15 viser endvidere, at en del forældre ønskede andre muligheder end de, der lægges op til i bekendtgørelsen om folkeskolens specialundervisning.

Tabel 15: Amternes tilbud om foranstaltning og forældrenes ønsker

Forældrenes ønske	Tilfredse med nuværen- de tilbud	Specialskole	Specialklasse	Enkeltintegration	Andet	I alt
Amtets tilbud om foranstaltning						
Specialskole	75 %	9 %	3 %	5 %	8 %	100 %
Specialklasse	49 %	20 %	3 %	12 %	16 %	100 %
Enkeltintegration	89 %	4 %	2 %	0 %	4 %	99 %

Hvis alle de, der i undersøgelsen gav udtryk for, at de ønskede andet undervisningstilbud skulle klage, kunne der ifølge evalueringsinstituttets undersøgelse forventes et samlet antal klager på 3333. Kun 94 af disse valgte dog at klage over undervisningstilbuddet.

Endvidere skal bemærkes, at klagerne er udtryk for en *aktuel* uoverensstemmelse, og de kan således ikke give et billede af, hvordan sagsbehandlingen opleves over tid, ligesom der heller ikke tegner sig et billede af, om Klagenævnets afgørelser (især i de tilfælde, hvor der er givet medhold) rent faktisk har ført til en forbedret undervisningsmæssig situation.

4.10 Sagsbehandlingstiden

Sagsbehandlingstiden er her målt som tiden fra forældrene sender deres klage, og til sekretariatet afsender en afgørelse. I dette tidsrum fremsender Klagenævnets sekretariat klagen til udtalelse i amt

og/eller kommunen, hvor sekretariatet henstiller til, at klagen søges løst gennem forhandling mellem (amts) kommunen og forældrene.

Grundet sagsbehandlingstiden for klagerne i skoleåret 2004-2005, blev der i juni 2005 strammet op på proceduren i forbindelse med høring af kommune/amtskommune. Således blev det understreget, at Klagenævnet inden ti dage skal underrettes, hvis en sag genoptages. Ligeledes skal meddelelsen om en evt. ny afgørelse eller et forlig være Klagenævnet i hænde senest fire uger efter, at høringsbrevet er afsendt.

Klagenævnets sekretariat giver forældrene meddelelse hver gang, der foretages noget væsentligt i klagesagen.

Sekretariat modtager langt hovedparten af klagerne sidst på foråret/først på sommeren, hvorfor det ikke er muligt at afgøre alle sagerne inden skolestart i august. Det opleves som et stort problem for de forældre, der ikke i løbet af sommeren og inden skoleårets start kan få oplyst, hvor og hvordan deres barn skal modtage undervisning. Specielt i klager som omhandler skole- eller klasseskift, er det et alvorligt problem for eleven og familien, når der ikke er truffet afgørelse inden skoleårets start.

Tabel 16: Sagsbehandlingstiden for skoleåret 2004-05

Tid	1-4 uger	5-8 uger	9-12 uger	13-16 uger	17-20 uger	21-24 uger	25-28 uger	29-38 uger
Antal	10	38	37	40	24	15	10	12
Antal %	5%	20%	20%	22%	13%	8%	5%	6%

Det fremgår af tabel 16, at omkring halvdelen af sagerne afsluttet indenfor 12 uger (45%), og efter 16 uger er mere end 2/3 (67%) af sagerne afgjort enten ved forlig eller med en afgørelse i nævnet.

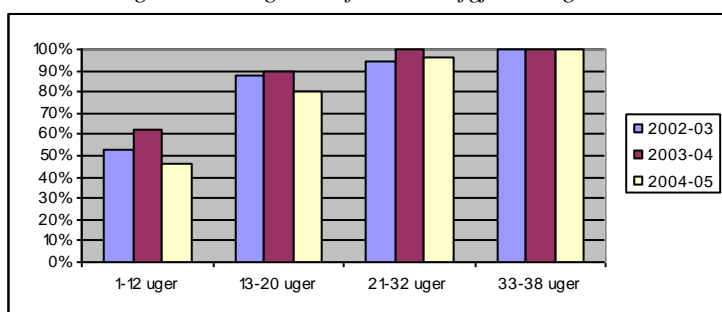
(Amt)kommunernes afgørelser for skoleåret 2004-05 er i lighed med tidligere skoleår som oftest blevet anket i maj og juni måned, og Klagenævnets afgørelser er således i mange tilfælde kommet efter, at skoleåret er begyndt.

Efter sommerferien søger Klagenævnet hurtigst muligt at få afsluttet sagerne.

Sammenligning med skoleåret 2002-03 og 2003-04

Sammenholdt med sagsbehandlingstiden for de foregående skoleår, er der dog sket en forøgelse af sagsbehandlingstiden, hvilket fremgår af tabel 17. For skoleåret 2003-04 er 63% af sagerne afsluttet inden 12 uger, ligesom 84% af sagerne er afsluttet inden 16 uger. Betragtes skoleåret 2002-03 er der også her tale om en kortere sagsbehandlingstid, idet 53% af sagerne afsluttes efter 12 uger, mens 88 % af sagerne er afsluttet efter 16 uger.

Tabel 17: Sagsbehandlingstiden for antal afgjorte sager

Sammenfatning

Der er således tale om, at sagsbehandlingstiden for skoleåret 2004-05 er steget sammenlignet med de to foregående skoleår. I 2003-04 var 84% af sagerne afsluttet efter 16 uger, mens kun 67 % var afsluttet i 2004-05. På nuværende tidspunkt er der dog ikke mulighed for at vurdere, hvorvidt opstramningen i høringsproceduren har haft en synlig effekt på sagsbehandlingstiden.